corpalem quereret. Quintus est si quando incepit pe tere vel reddere bona intencione: postea mutet in tencionem: ita quod nunc vellet istam libidinem propter se etiam si quidem actu hoc cogitaret ex hora decisi onis seis quando non habet vsum racionis Sextus quando cunque aliud intendat quam ad quod ordinatur coniugium. vel ad prolem vel ad reddendum debitum. Hec de pe. Plu res alios casus habes s. inter obieciones quando est mortale vbi sepe est veniale. c. iiij. et etiam s. q. iiij. istius c.

De reddendi debito vel indebito. ca. xvij.

Nunc de secundo principali viz de reddendi debito coniugali vel non debito. Pro cuius in tellectu secundum s. tho. pe. pa. et communiter omnes theologos tenendum est pro regula quod coniugi debitum pe tenti et tempore debito: immo etiam tempore sacro red dendum est. siue petant expresse siue interpretatiue. quia non refert quo quis voluntatem suam exprimat ver bis aut factis. et maxime infirmiori vasculo in hoc compatiendum est. quia verecundius est mulieri petere. Item quacunque intencione siue causa sobolis procreande siue fornicacionis vitande. siue libidinis satiande siue voluptatis habende. nec hoc est reddere gladium furioso. sed magis ne incidat in dampnabiles cor ruptelas. sicut in theothonia vxor militis negan tis in vigilia pasche debitum. quia continuerat tot. xl frem eius impetiit: et negantem iugulauit. et re uersa ad virum dixit. tu fecisti. quia facere coegisti

Alia aũt ſuppoſuit ſe iumento. Vñ. vij. et B. c. iij. Concupiſcẽtie venereoꝝ quibuſdã inſaias faciunt: niſi diſſuadẽdo ceſſare faciat ab exac cõe alter ꝯiugũ. Qđ tñ non cum multa inſtan tia faciendũ eſt. Et hec niſi añ duos menſes ꝛ matrimoniũ cõſũmatum qñ licet intrare mõ ſteriũ. De quo habes. ꝫ. c. xiiij. ꝙ. ij. vſqꝫ. ix. Rõ aũt dictoꝝ duplex eſt. Prima ꝙ ſicut ſeruus eſt in ptãte dñi: ſic vnus ꝯiugũ in ptãte alteri us quo ad reddicõem debiti. ꝙ vir nõ hꝫ ptã tem corpis ſui: ſed mulier vt đr ꝑ̃ chorꝫ. vij. Sꝫ ſeruus tenet̃ ex nccẽitate precepti dño ſuo red dere debitum ſeruitutis: ergo vnus ꝯiugꝫ te net̃ ex neceſſitate precepti alteri reddere debi tum. Secunda rõ. Sicut eſt ꝯtra iuſticiã alie num accipe inuito dño. ita eſt coñ iuſticiam alienũ petẽti non reddere: niſi ꝯtra hoc legitĩa exceptio haberetur. Sed primũ eſt pctm̃ mõr le: ergo ꝛ ſcḋm. Sed corpus vnius ꝯiugũ eſt res alterius q̃ntum ad actũ mr̃imonij. ſcḋm illud pri. chorꝫ. vij. Vir non hꝫ ptãtem corpis ſui: ſed mulier: niſi habeat legitimã cauſã negan di. Ex quibus patet ꝙ magna peccata coniu ges incurrunt: ſibi mutuo in debito inobediẽ tes. nam rapinã faciunt. ꝛ inſup alteri occaſi onẽ adulterij tribuũt. Idcirco clamat vbi ſu pra apl's. Nolite fraudari inuicem. ſed ꝙ nõ

n ij

ſp oportet obedire: ſubiungit excepcōem niſi
forte ex ɔſēſu ad tpus. vt vacetis oratiōi. Et
iterū reuertimini in idipſum ne temptet vos ſa
thanas ꝓpter incontinentiā veſtram ¶ Sunt
aūt ſex caſus in quibꝰ a precepto reddēdi debi
ti q̄s excuſat. Primꝰ de lepra de q̄ dicit .ſ. tho.
q licet teneat̄ ſanus leproſe ɔiugi reddere de
bitum: nō tn̄ tenetur ei cohitare. q non ita ci
to inficitur ex coitu ſicut ex cohitatione. Rō
autē quare tenetur reddere eſt q melius ē na
to ſi concipitur leproſus eſſe q̄ nō eſſe. nec le
pſus ꝓhibetur vti iure ſuo q̄uis malū ex hoc
alteri ꝓueniat tpale maxime ſi timeat ſibi pe
riculū ſpūale. puta incidere in adulterium. q
leproſi ꝓpter interiorē calorem dicunt̄ multū
appetere actum illū. Debet aūt ſm ɔēm opini
onē ꝛ alanū ꝓpe domū leproſe ɔiugis manē.
Non tn̄ tenetur ſanus vt pe. pa. dicit reddere
debitum: ſi ex hoc ſibi immineat periculū mor
tis vel infirmitatis. vnde dicit. tenendū eſt q
nec reddere nec cohitare tenet̄: niſi ſuppoſito
q ex cohitatione vel reddicōe debiti nō immi
neat ſano periculū infectōis Quo ſuppoſito lo
quunt̄ iura ex. de ɔiu. lepro. c. ij. ¶ Vtrū autem
ex reddicōe debiti immineat piculū infectōis:
q̄rendū ē a medicis. ꝛ eis credēdū. vnuſquiſ
enī in arte ſua ſapiēs ē. Ecc. xxxviij. Dicit aūt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

medici ꝙ viro accedēti ad mulierē leproſā im
minet ꝓbabiliter ꝑiculū infectōis multo ma
gis ꝙ̄ mulieri ſi cognoſcat̃ a viro leproſō· quic
quid tn̄ de hoc ſit: non videt̃ dubiū ꝙ qn̄ muli
er ē infecta vltima ſpecie lepre. ſ. leonina in q̄ ē
tanta infectio ꝙ ptes corpis fruſtatiz decidūt
ꝓpter qd nō videtur ꝙ mulieri ſic infecte tene
at̃ vir debitū reddē· qꝛ reddendo vix poſſet eua
dere ꝑiculū Secundꝰ caſus eſt de ꝑiculo pſone
qꝛ nō tenet̃ quis reddē· niſi ſalua cōſiſtentia ſb
iecti· ſicut natura· Primo retinet nutritiue et
augmentatiue potēcijs grā ſubiecti quā mini
ſtret generatiue grā ſpeciei· Imminet aūt ex
multo coitu ꝑiculum Vn̄ pħs de longitudine
⁊ bre· vite· c· v· dicit ꝙ ſperma ampliꝰ emiſſuz
deſiccat· ⁊ ſeneſcūt tales cito· ꝓpter qd mulus
longioris vite eſt equo ⁊ aſino ex quibus ge
nitꝰ eſt· Et femelle maſculis· ſi coitiui ſint maſ
culi· ꝓpter qd ec̄ paſſeres maſculi breuioris vi
te ſūt femellis· Si aūt infirmꝰ vel vulneratꝰ ſit
quis ⁊ coitꝰ mortalis ſibi eſſe poſſet: nec redde
re tenet̃· Et ex iſto principio dicūt aliq̄ ꝓbabi
liter ꝙ ſi vir fur eſt incorrigibil' ꝓpter qd vxor
quotidie ꝑiclitatur cū eo ad mortē erga iuſti
ciā ꝙ p̄t fugere ⁊ eū relinquē ne moriat̃ cū eo
ſicut et de naufragio cōi liceret ei ſoli euadere
ſi poſſet· nec teneret̃ cum eo ſponte mergi Hec

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pe. de pa. Unde et hugo sup. iiij. notat. Si mu
lier pbabiliter timet dep̄hendi cū viro ſuo fure
qui ē in nemore. ⁊ non audet venire ad eū. vel
ſi timet pbabiliter ꝙ vir ↄpellat eā ad eundū
ſecū in furto faciendo: non tenet̄ ire ad eū vt
ſoluat ei debitū. vt habes. c. xv. q. ix. ¶ Terci
us caſus eſt de impotencia ꝓpter quā quis ex
cuſat̄ qꝛ impoſſibiliū ſcḋm iura non ē aliq̄ obli
gatio ſiue ſit ꝓpter actū precedentē. quod tn̄ in
m ulier e locū non hꝫ vel raro. ſiue ꝓpter aliaꝫ
cauſā: ita tn̄ ꝙ ſi ꝓpter culpā ſuā peccauit red
dendo ſe impotentem. afflictione indiſcreta vel
pn̄ia imputat̄ ſibi ſi ꝓpter hm̄oi aliꝰ incidet ī
damnabilem corruptelaꝫ. vn̄ nec viro iniūgē
da ē tam ḡuis pn̄ia ꝙ ſit impotēs reddere debi
tum vxori iuuēcule feruēti. puta ieiunia ⁊ vigi
lie que deſiccāt ſperma. nec econuẽſo ↄſulendū
eſt vxori facere tam graues pn̄ias vt reddat̄
deformis viro ſuo vel ꝙ ſit ī maciem vel pniciē
ſue prolis vel impedimentum ↄceptus. nec et̄
tenet̄ vir vti calidis vt ſit potens. ſꝫ ſufficit ꝙ
ſe non faciat impotentē ¶ Quartus caſus ē ra
tione fornicacōis. qꝛ vt Ray. ⁊ wil. dicunt. For
nicans incontinenti ↄmiſſo adulterio ipſe cō
mittens amittit ipſo iure ius petendi debitū
licet nō ſtatim pdat ſemp talis ius quo alter
tenetur reddere ſibi debitū. qn̄ viꝫ fornicatio ē

occulta sic q probari non p̄t. Si em̄ fornicacō esset notoria. tunc nec reddere nec exigē dz debitum ille q̄ innocens est nisi reus p̄mā velit agere. et nisi in casib9 certis quos ponūt docto res in quib9 fornicatio vel adulteriū nō diuorciat ɔiuges Hec de Ray. et glo. vide de hoc sup̄ c. xv. p totū. ymmo dicūt magni et multi q si pro certo vxor scit q marit9 ei9 fornicat9 l' adulterat9 ē. et nō hz testes quib9 hoc pbare p̄t. n̄ tenet̄ ei reddere debitum. etiam si non ē ab eo propter fornicacōnem p s̄n̄am sepata. si ipsa vult ɔtinere Jdē dicūt q si mulieri firmiter di ctet ɔsc̄ia q marit9 eius cogat eā ad mortale si venerit ad eā in lectū vel alibi: non tenet̄ ve nire ad eū pro reddendo debito. q̄ diu sibi hoc dictet ɔscientia non erronea. Notat preterea pe. pa. di. xxxv. q triplex fornicatio inter cōiu ges p̄t exurgē. s. carnalis. sp̄ualis. et innatura lis de carnali quo pp̄ter eā quis possit dimit tere aliū dictuz ē. de sp̄uali puta qn̄ quis inci dit heresim iudaismū vel ydolatriaz ā paganis mum idem dicenduz ē sicut de fornicacōe carna li dictū est. nisi q pp̄ter vnicam fornicacōz car nalem quis potest talez dimittere Sz pp̄ter spi ritualez non sic: si se velit corrigere. De nāli idē dicendū est qd de carnali. que innaturalis ex tendit ad viciuz zodomiticū et ad pollutionem

ex ordīaria cū alio vł cū alia ꝯmiſſam Et idē di
cūt quidā ꝛ pe·pa. approbat de oī pctō ꝯtrana
turā ꝓbat p·xxxi·q·iij·meretrices vbi dicit̄ ꝙ
noīe mechie oīs illicit⁹ ꝯcubit⁹ atq̧ iſtoꝝ mē
broꝝ nō legittim⁹ vſus intelligi dꝫ Vn̄ ꝙ me
chia ſimplex cā eſt diuorcij ſufficiens·cū ſit e
qualiter·ymmo grauioꝛ mechia in oī pctō cō
tra naturam·ꝙ̄ in adulterio ꝓprie dicto·Ideo
ſi alter agat in membro cū altero innaturalit̄
poſteriori vel polluit ſe ꝓprijs manib⁹·Idem ē
effectus ſic de ſimplici mechia Et fundant̄ iſta
in verbo xp̄i qui ob cauſā fornicacōis vxorez di
mittere poſſe determinauit· ¶ Quint⁹ caſus ē
racōe voti vt ſi de licentia alteri⁹ ꝯiugis facit vo
tum de caſtitate amodo ſeruanda·Simplex in
ꝙ̄ vel ſolemne votū ꝙ extunc perdit ius peten
di nec reddere tenet̄·vt ſupra·c·xiiij·§·viij·pa
tuit ¶ Sextus ē racōe loci ꝓut ſ·c·xvi·§·vij· ¶
De temporibus in quib⁹ continencia indicit̄
ꝯiugib⁹·Ca·xviij·

De tercio principali viz de tpib⁹ in qui
bus ꝯtinencia ꝯiugib⁹ etiā inducitur
Nōndū ꝙ ad hoc ſūt·v·tpa·Primuꝫ
tpe ſacro nō licet petere debitū·puta tpib⁹ ꝯ
feſſionum·ieiuniorum·ꝛ feſtorum Vn̄ exod·
xix·Non appropinquetis vxoribus veſtris di
cit tn̄ pe·pa·ꝙ non ē pccm mortale ſed veniale